

Georges Ribémont-Dessaignes

NĚMÝ KANÁR

ČÍNSKÝ CÍSAŘ

Přeložil Jiří Konůpek

MDT

7922

N Ě M Ý K A N Á R

Neprodejný text určený výlučně pro soukromou
informaci divadelních a literárních pracovníků.
Veřejné uvedení díla nebo otištění i v úryvku
bez svolení DILIA, Československého divadelního
a literárního jednatelství není dovoleno.

O s o b y

Riquet

Barata

Ocre

Uprostřed scény stojí štafle.

RIQUET

Ach, život je obroušený jako starý zub.

BARATA

Jako zlatý zub.

RIQUET

Ne, jako starý zub.

BARATA

Ale zlato se netřpytí, Riquete.

RIQUET

Barato, život je obroušený jak nehet na noze.

BARATA

Nehty na mých nohou jsou růžové a lesklé.
Jsem zneuznaná. Mužům chybí instinkt.

RIQUET

Nu, nu, jsi krásná, Barato, má malá Baratičko.
A máš takovou pusinku jak netopýr, když chytá
španělské mušky.

Kr, kr, Barato, kr!

A tvůj pohled je hebký jako opičí srst.

BARATA

Hle, jak láska vypadá u lidí.

Já nemám ráda lásku, já jsem harfa.

RIQUET

Kékéké, Barato, kr...

BARATA

Nech mě na pokoji. Kolik je hodin?

RIQUET

Jdu na lov.

BARATA

Ptám se tě, kolik je hodin? Dej si pokoj s tvým lovem, ubohá třeštidlo.

RIQUET

Je právě doba, kdy lvi chodí pít.
Běhno!

BARATA

Není ti stydno být pro šprým lvům a přinášet si z lesa klíštata nebo sluněčka?

RIQUET

Ty špíno, špíno. Je tvá hodina. Jdi ukázat svá lýtka svému stínu, abys mu udělala laskominy. Je chvíle, kdy ti to sestoupí do břicha a potom ti to stoupne do hlavy.

Já nejsem blázen. Jdu si zalovit.

BARATA

Ty Tartarine!

RIQUET

Ach, ty mě urážíš? Já tě zabiju, kurvo!

BARATA

Vydrápu ti oči, uříznu ti...

/Bíjí se pěstmi, tahají se za vlasy,
pak, jati strachem, klesnou na kole-
na jeden před druhým/

RIQUET

Milost, Barato, odpusť mi, nejsi to, co jsem řekl.

BARATA

To bych si myslela! Jsem Mesalina. Ale ty, Riquete, mě nezabíjej. Já si tě jenom dobírala. Víím, že jsi velký tygrobijce.

RIQUET

Ano.

BARATA

Jdi na hon. Ale...
Jestlipak víš, kolik je hodin?

RIQUET

Ano, ano, je právě správný čas. Nepoznáš už milence od jiného. Budiž!

Má damascenská puška z Maroka a límec z šantunského hedvábí!

Básníku!

Ó, tamhle, ó, ó, pštros, jenž létá po nebi?
Zapomněl jsem, Barato, musím se vrátit...

BARATA

Jakže, ty nejdeš na lov?

RIQUET

Zapomněl jsem, paní, že mám korunní radu. Což mů-
žem nechat Turky v Evropě?
Tu otázku já musím vyřešit.

BARATA

Riquete!...

RIQUET

Žertuješ snad? Jsem blázen, víš že, víš? No, jen
to řekni!

BARATA

Ach, ach, jsou hvězdy, jež mi rozdírají srdce.

RIQUET

A přece s sebou vezmu damascenskou ručnici a hed-
vábný límec, abych nezmeškal příležitost. A chci,
aby ti pánové delegáti na konferenci soudili ja-
ko vy, paní, že jsem obratný lovec.

/Stoupá majestátně na vrchol štaflí
a sedá si na poslední přičel/

BARATA

Můj manžel si vyšel. Vyšel ze sebe uvězněn jinou

věcí.

Takoví jsou víceméně všichni muži, astronomové
nebo veterináři, na tom nesejde. Vratí se za
chvilku a já mu řeknu: poškrab mě v podpaží.
Toť projev nadřazenosti, a pak chci projevit
svou moc.

A naši odlišnost.

Nemiluji nic. Nemiluji lásku.

Milovat lásku, toť kreslit černě na černou ta-
buli.

Jsem realistka.

Nenávidím muže, protože všichni nezemřou, když
se pomilovali.

Ne ze sadismu, ale abych zjednodušila svou volbu.

Průměrné trvání člověka na zemi je velmi krátké.

Dvakrát na stejném srdci a vedle stejné brady,
jaký to hnus!

Smutné je jen to, že ještě žádný muž neodpově-
děl na mé nabídky každého večera. Nechápu tu
krutost, že mají určitý význam a mohou přesto
být odhozeni ihned, jakmile posloužili, a bez
naděje na zaplacení.

Muži jsou pitomí jak eunuši.

Jsou to kohouti.

Jeden silný krasavec, kterému jsem řekla: Víš,
že jsi v objetí Mesalíny? Odpověděl: Tak je ro-
zevři. - Ale to nemusel říkat.

A hasil si to jinam.

Což si musím nasadit klobouk s bažantím peřím,
když se jim chci líbit?

Nebo mám chodit s nahým břichem pomalovaným gir-
landami růží?

Ukazovat či skrývat?

Ach, jsem z toho úplně zmatená.

Ale jsem Mesalína. Tu jistotu aspoň mám.

/Zahalila se do závoje a prochází se sem a tam. Pak si sedá na spodní příčku štaflí a hledí melancholicky před sebe. Z výše žebříku/

RIQUET

Opravdu, pánové.

Jsem na vrcholu Moci a rozhoduji o vašem osudu. Archiepiscopus a Imperátor. Cítím, kterak se ve mně převaluje z jednoho mozku do druhého Konfucius a Caesar. Též se vám mohu zmínit o Vědě, již znám, a o vědomostech, jež čerpám zvenčí tisícerymi malými pumpičkami, jemnoučkými jako trubkovitý sosaček soumravných lišajů.

Mluvíte o Turcích a proč jsou zásadními odpůrci mravné civilizace.

Už dospívám k hlavnímu bodu.

Jsem tu já.

Je tu velká čára, jež prochází mým středem, mým nosem, mým Adamovým jablkem, pupkem a dalšími podstatnými orgány.

Proniká dole do hlubin země a nahoře do nebes. Každý bod světa má díky určení svých souřadnic své vyznačené místo na tomto stvolu a svou přesně dokázanou hodnotu.

A stává se pravdou, to jest abstrakcí.

A já v důsledku prostého faktu, že tato termometrální čára prochází orgány, jež jsem naznačil, mám v povědomí všechny hodnoty.

Proto Turci, kteří odmítají uznat tento notační systém zvláště příznivý pokroku, budou vyhnáni a opustí Evropu.

BARATA

Kdo je ten telegrafický samec?

RIQUET

Není-liž pravda, Maršále?

BARATA

Znám tady nedaleko kavárnu, kde mají horké víno.

RIQUET

S tímhle lešením je svízel, jak vidíte, aby se člověk přemístil a viděl je z daleka.

BARATA

Je to jen opilý kočí.

Opilost není výhodou pro lásku. Poezie básníků není ta, kterou miluji.

RIQUET

Ale aspoň má člověk jistotu. Neboť mimo nás není nic. A tak jednat je pohodlné.

Stačí mrknout jedním nebo druhým okem a sklonit hlavu vpravo nebo vlevo.

A hned s sebou přemístíte celé nebe.

To je mechanická vláda. Jsem archiepiscopus celé země.

BARATA

Ten proklamátor je, jak se zdá, necitelný k rozkoši. Cítí ve mně nepřítel a říká si, že kdyby se rozkoš dostala mezi nás dva, já bych se na ni vrhla tak vášnivě, že pro něho by už nic nezbylo.

Proč samci pocítují vždycky potřebu zpívat?
Ještě to jde, když se sami neberou vážně, jinak
se část jejich užitečnosti rozplyne.
Židé lžou, když tvrdí, že muž byl stvořen první.
Proč je země kulatá?
Koule je samička.

/Objeví se černochoch, nesoucí malou klec.
Je to OCRE/

Konečně, to je první muž, kterého vidím!

RIQUET

Pane islandský vyslanče, zdravím vás!

OCRE

Panno Marie, vyslechněte mne.

BARATA

Patřím jen tobě, miláčku!

RIQUET

Přijměte místo, drahý senátore.

BARATA

Pojď se ke mně posadit a řekni mi své jméno, krásný černošku.

OCRE

Jsem Gounod, hudební skladatel.

RIQUET

Zase jeden národ nespokojený svým osudem a dožadující se nezávislosti.

BARATA

Jsi krásný a silný. Jsi cítit kokosovými ořechy.

OCRE

Jste Panna nebo svatá Cecílie?

BARATA

Ó, ó, to je omyl. Jsem Mesalina. Řekni mi své jméno. Řekni mi, jak ti říkají, ať ti to mohu opakovat do ouška.

OCRE

Řekl jsem vám, že jsem hudební skladatel Gounod.

BARATA

To je pěkné jméno. Přicházíš z Ameriky nebo ze Senegalu?

OCRE

Úplně jsem zapomněl, odkud přicházím, ale jsem Gounod a jdu na večerní slavnost.

BARATA

Nu dobrá, milý Gounode, jsi krásný černochoch. Jsem do tebe zblázněná.

OCRE

Proč mě nazýváte černochem? Chcete mě zranit? Vy nevěříte, že jsem Gounod? Počkejte, zazpívám vám...

BARATA

Nezpívej. Miluj mě! Pojď, hrozně dlouho jsi nešel.
Jsem Mesalína. Ty tedy nevíš, kdo je to Mesalína?

OCRE

Víte jistě, že nejste svatá Cecílie?

BARATA

Mesalína je elegantní žena, která odchází večer
oddávat se prostopášnostem, zatímco její unavený
manžel dřímá.

Tak to jsem já.

OCRE

Ach!

BARATA

Miluji tě, Gounode! Mám děsný temperament.

OCRE

Ano.

BARATA

Miluji slast.

OCRE

Vy to nevíte, ale jste určitě Markétka. /Zpívá/
"Buď zdráva, zůstaň cudnou, čistou!"

/Obejmou se vášnivě/

RIQUET

Ach, vidíte, přátelé.

Jsem uchvácen pravdou, žívím se jen skutečnostmi.
Není nutné znát sváry různých věcí, které existu-
jí.

Ale upravit je k cíli, který je mým.

Slovo neexistuje nadarmo. Je zbytečné rozebírat
a soudit z hlediska emocí a citů všechno, co se
skrývá pod zprostředkujícími důvody všech okol-
ností.

Stačí vyslovit závěr za mohutného zvuku trumpet.
A čelo posluchačů se bude klátit ve světle.

OCRE

Co je to zač?

BARATA

Nějaký farář.

OCRE

Je to Mefisto.

RIQUET

Být svobodný, to nic není. Ale svoboda je všech-
no!

OCRE

Neobjímejte mě tak. Vždyť pokácíte mou klec.

BARATA

Co je to?

OCRE

To je můj nejdrahocennější majetek.
Je to klec, ve které spí kanár.

BARATA

Kanár?

RIQUET

Musíte užívat slov a svým nepřátelům předkládat
jen jejich smysl.

OCRE

Je to němý kanár, kterého jsem dostal. Naučil
jsem ho nazpaměť všechny své melodie, které jsem
mu předpískal.

BARATA

Když je němý, jak víš, že je zná nazpaměť, když
je nemůže opakovat?

OCRE

Je to tak. Je němý a já teď vím, že zná všechnu
mou hudbu. Némý kanár je neobyčejně vzácný. Je
to udivující a diskrétní živočich, skutečný věr-
ný přítel.

RIQUET

Všechna velká světla lidstva jednala, jak vám ří-
kám.

Sokrates, Marcus Aurelius a Bossuet.

Ti určitě nemilovali Turky.

Je civilizace evropská a je civilizace asijská.

BARATA

Vidíš to zvířátko, jak na nás hledí zvlhlým zra-
kem?

RIQUET

Tady má dobro svou váhu a zlo má jinou váhu.

OCRE

Domnívá se právě teď, že je Juliiným slavíkem.

RIQUET

Tam daleko snad mají dobro a zlo stejnou váhu.

BARATA

Hrdlo se mu nadouvá, jako by se chystal zpívat.

OCRE

Skutečně zpívá, ale není ho slyšet.

RIQUET

Spojíte-li jako oni inteligenci a instinkt, vše
je ztraceno.

Dobyté paláce se hroutí a civilizace hyne.

Vzhůru, duchu!

Pryč se zdáním.

BARATA

Když vidím, jak se mu nadouvá hrdélko, připadá
mi, jako bych rozuměla, co chce zašveholit.

OCRE

Zpívá z duše plné citů.

BARATA

Myslím, že se z toho rozpláču, tak je to krásné a smutné.

RIQUET

Ale vy, vasměs hlavy vysoko postavené, kdož jste se kolem mne shromáždili, vládci Japonska, mysu Dobré naděje, Uruguaye, Siamu atd.

Ač vladaři a nositelé pravdy, jste jen chytráci a komedianti.

Také této pravdy je třeba se naučit užívat.

Je jen jediná a já jsem jejím nositelem, neboť je odstupnována na mé vertikální teploměrné linii.

Je totiž pravdou jen proto, že nemůže snést jiné pravdy.

Proto vás nepokládám za nic.

To mi dovoluje jednat určitým způsobem a nedovolit právě tímto způsobem jednat vám, a mám pravdu.

BARATA

Umění, to vede k lásce.

OCRE

Ano, to je krásné. Dejte mi své rty.

BARATA

A to vy jste sám složil všechnu tu hudbu, kterou zpívá?

OCRE

Ano, jsem Gounod.

BARATA

Jak je to krásné! Od muže, jako jste vy, mě to nepřekvapuje.

RIQUET

Postupuji se svým kandelábrem. Váš poděšený stín se utekl pod vaše nohy. Má pravda kráčí přede mnou. Vaši sleduje váš krok.

A tak je měnlivá v mých očích. Vaše souřadnice každého místa na světě se mění každou vteřinu. Mohu se na vás spolehnout, špatné mikroskopy? Jsem zde a přicházím! Jsem nezměněn.

Jsem Velký Makroskop!

BARATA

Zdá se mi, že slyším planety a hvězdy zpívat na nebi.

OCRE

Snad. Víím určitě, že v této chvíli zpívá kavatínu z Romea a Julie.

BARATA

Ó, to je úchvatné!... Jak vás miluji!... Jak vás miluji!

OCRE

Můj part není láska, ale hudba.

BARATA

Ale máte mě trochu rád?

RIQUET

Nemám už, co bych jim řekl. Vyjdu si trochu na lov.

OCRE

Nevím, jestli je to láska.

RIQUET

Slyším praskot ve křoví.

OCRE

Znáte královnu ze Sáby?

BARATA

Ne, co je to?

OCRE

Možná že jste jí podobná.

BARATA

Řekla jsem vám, že jsem Mesalina. Ach, jak tě miluji.

OCRE

Mesalina je opera? Tu jsem nenapsal.

BARATA

Jdeš mi už na nervy! Jsem císařovna Messalina.
A dostanu tě, i kdybys mě vůbec nechtěl.
Pojď, krásný Numidane.
/Vrhne se na něho. Zápas/

RIQUET

V křoví je nějaký panter. Ano, vidím jeho stín.
Ó, jsem uprostřed panenského lesa. Mám ho před sebou, jako by mi vylézal z očí. Dva panterí, kteří se rvou.
To bude krásné duplé!
Tu máš, Afriko!
/Dvakrát vystřelí/

OCRE

"Vítej, mé poslední ráno!"
/Umírá/

BARATA

Nešťastná Mesalino!
/Umírá/

RIQUET

Zasažení!
To nejsou panterí, ale sýčci, poznávám jejich křik.
To nese neštěstí. Raději pryč.
/Sestoupí se štaflí/
A pak, musím jim ještě něco říci. Jsou tak klidní po mých řečech. Jsou překvapení a znepokojení.
Jsem pánem Evropy.

/Narazí na klec/

Ó, copak je to, copak? Zvíře?

Ó, ó, jaký zázrak! Zvíře, které jsem chytil do oka!

Nebesa! Nikdy jsem neviděl podobné! Je děsivé a kroutí vykulenýma očima.

Já to říkal své nevěřící ženě, své staré Baratě.

Jsem velký lovec.

Ó, ó, co to říká? Hrdlo se mu nadouvá. Je zřejmě nahněván.

Ale s takovýma očima je odporný.

To jsou ropuší oči!

Ano, já vím, co to je! Hydra! Chytil jsem hydru do oka.

Strašlivá obrovská hydra!

To je konečně důstojné vladaře, který si položil za cíl své vlády

zůstat mezi všemi naďe všemi

jako Veliký Makroskop.

/Odchází a odnáší si klec/

Č Í N S K Ý C Í S A Ť

O s o b y

Espher

Verdikt

Onana

Ironik

Rovnodenik

~~Malárik~~ písemnosti

Strojníci

Majordomus

Čtyři starci

Hluchoněmý slepec

Pobočník

Ministr míru

Dva důstojníci civilní správy

Ministr snatku

Ministr narození

Ministr pohřbu

Stará žena

Dívka

Duchovní

Žena

Tlustý muž

Sluha

Druhý slůvka

Tři kněží

Porodní bába

Dívka se skleněnýma očima

Ruce Židů

Dítě

Rentiér

Herec

Generál

Mnich

Služebník

Dva generálové

Ministr války

Zélanda

Neslýchaná

Maršál

Dveřník

Umírající

Matka

Muž

Dívka

Žena

Dítě

Dav

První dějství

První výstup

Písarčky klepou na stroji nesmírnou rychlostí.

NÁČELNÍK PÍSEMNOSTÍ

25 tuctů A, 7 tuctů B, 75 C, 70 D, 100 tuctů E,
57 F, 40 G, 35 H, 200 I, 20 J, 5 K, 97 L, 100
M, 99 N, 120 O, 80 P, 20 A, 63 R, 70 S, 40 T;
10 tuctů U, 50 V, 3 W, 13 Y, 20 Z.

Tak, suroviny máme pohromadě.

Začněte vyrábět.

Lyrickou poezii, kantáty, svatební písně.

PRVNÍ STROJNÍK

Hokynářský mozek.

DRUHÝ STROJNÍK

Výčep.

TŘETÍ STROJNÍK

Účetní tabulátor.

ČTVRTÝ STROJNÍK

Roznáška pošty. Listonoš.

PÁTÝ STROJNÍK

Milostné dopisy.

PRVNÍ STROJNÍK

Doporučený dopis.

DRUHÝ STROJNÍK

Přijďte k obědu pozítří ve čtvrtek.

TŘETÍ STROJNÍK

Adresát neznámý. .

ČTVRTÝ STROJNÍK

Zpět.

PÁTÝ STROJNÍK

Automat.

PRVNÍ STROJNÍK

Pět centimů.

DRUHÝ STROJNÍK

Čokoláda.

TŘETÍ STROJNÍK

Pět centimů.

ČTVRTÝ STROJNÍK

Perpetuum mobile.

PÁTÝ STROJNÍK

Radost vynálezce.

PRVNÍ STROJNÍK

Valí se v sudu s kopečka.

DRUHÝ STROJNÍK

Kdopak ho zastaví?

TŘETÍ STROJNÍK

Je poslušen zemské tíže.

ČTVRTÝ STROJNÍK

Ubožák, vždyť se zabije.

PÁTÝ STROJNÍK

Je tlustý, odpěruje se.

PRVNÍ STROJNÍK

Zítřka bude dlouho spát.

/Vstoupí ONANA/

VRCHNÍ STROJNÍK

Zdravím vás, slečno.

ONANA

Musím napsat přítelkyni do Baltimore.

Dejte mi naklepat dopis.

VRCHNÍ STROJNÍK

Co mám napsat?

ONANA

Nevím.

Co chcete. Napište, že ji miluji.
 Pište jí o jaspisu, o achátu, o chimérách.
 O celé Číně, zkrátka.
 Jděte psát jinam. Ta vaše literatura působí příliš velký rámus.
 Hlava mi z toho třeští.

/Písařky odnášejí své psací stroje/

Nudím se, potřebuji rozptýlení.
 Filipínský král mi prý poslal dárek. Chci ho vidět.

/Jdou pro dar/

Třeba to bude k smíchu? Kdo je ten filipínský král? Divoch.
 Posílá mi nějaký zlatý prut nebo bednu ananasu. A já bych chtěla mít opici.
 Opici, která by pro mne zmírala láskou.
 Ne malý melancholický automat, který napodobuje muže.

/Přivázejí dvě velké klece na kolečkách, tažené několika černochoy/

MAJORDOMUS

Slečno, zde je dar filipínského krále.

ONANA

To vypadá velmi pěkně. Co je v těch klecích? Jsou to opice?

MAJORDOMUS

Myslím, že jsou to muži.

ONANA

Zklamání. Jsou hodně divocí? Divočejší než ti muži, co táhnou klece?

MAJORDOMUS

Myslím, že jsou to spíše blázni, ale velmi mírní.

ONANA

Otevřte dveře.

/Otevřou první klec. Vyjde z ní IRO-
 NIK s papouškem na rameni. Má pásku přes levé oko. Na hlavě cylindr, smokink, skotskou sukýnku, na nohou ovinovačky, střevíce s podpatky à la Ludvík XV. Z druhé klece vyjde ROVNODENÍK. Má pásku přes pravé oko. Stejný ústroj. Drží na provázku želvu/

IRONIK

Jsem majetkem čínské princezny.

ONANA

Nejsem princezna, jsem slečna.

ROVNODENÍK

Slečno, filipínský král nás vám dává pro vaši potěchu. A pověřil nás dárkem pro vašeho otce.

ONANA

Kdo jste? Nikdy jsem neviděla podobné muže.

IRONIK

Ztroskotali jsme kdysi na pobřeží Filipín.

ROVNODENÍK

Král poznal, že známe vše, aniž o tom mluvíme.

ONANA

Jste učenci ze Západu.

IRONIK

To není ono, vlastně nevíme nic. Podívejte, já jsem pravé oko.

ROVNODENÍK

A já levé.

ONANA

Vidíte jasně?

IRONIK

Vidíme jasně, střídavě.

ROVNODENÍK

Zkoumáme svět jako alhidáda, která by měřila stupně koule.

IRONIK

Označíme odpovídajícím způsobem každý stupeň tak, že se postavíme přesně k protinožcům.

ONANA

Jste skutečně blázni. Myslím, že vás budu mít ráda. Jak se jmenujete?

IRONIK

Já se jmenuju Ironik.

ROVNODENÍK

Já se jmenuju Rovnodeník.

ONANA

Proč se smějete?

IRONIK

Jste samec nebo samice?

ONANA

Jsem do vás zamilovaná. Pojdte se mnou. Jste dokonale směšní. Ale snad, když se nad tím zamyslím, to není tak nesmyslná otázka.

ROVNODENÍK

Znáte hru s koulí?

ONANA

Ne.

IRONIK

Je to hra samce se samicí.

ONANA

Vy tak nazýváte lásku?

ROVNODENÍK

Nejde o lásku, ale o hru, která spočívá v tom, že člověk vezme nebo je vzat.

IRONIK

/hraje s koulí/ Kdo může říci, zda je vítězem koule či tyč?

Jedna, dvě, tři, čtyři, pět.

Chyba.

Rozvod. Kdo je opuštěný?

/Hraje dál/

ONANA

Jsem aktivní. Zmocňuji se. Muži nevědí, co je to zmocnit se.

Vy nejste muži, vás se to netýká.

Pojďte.

Druhý výstup

IRONIK

Sire, přináším vám dar, který vám posílá filipínský král.

ES PHER

Proč říkáte sire?

ROVNODENÍK

Nejste čínský císař?

ES PHER

Nejsem císař. Jsem hlava čínské vlády. Musíte rozlišovat.

IRONIK

Kde je čínský císař?

ES PHER

Není žádný čínský císař.

ROVNODENÍK

Ale jeho věhlas dolehl až k uším našeho pána.

A chtěl vzdát poctu takovému potentátu.

A sdělit se s ním o svůj nejdražší objev.

ES PHER

Co si tedy mohu přát více?

Můj věhlas má dokonalou šíři.

IRONIK

Král vynašel číslo čtyři a číslo šest.

Posílá vám je a prosí, abyste se nad nimi zahloubal.

ES PHER

Číslo čtyři a číslo šest?

ROVNODENÍK

Vidím, že se filipínský král nemýlil a že je neznáte.

ES PHER

Že je neznám? /Vypukne v hluchý smích/
Šest a čtyři? Čtyři a šest?

IRONIK

Neznáte snad žádné číslo?

ES PHER

Milión tři sta dva tisíce osm set sedmdesát de-
vět.

ROVNODENÍK

Ach ano, to já také mohu říci: Devět miliónů sedm
set čtyři tisíce tři sta dvacet pět.
Ale znáte čtyřku a znáte šestku?

ES PHER

Ano, ano, ano.

IRONIK

Rozeznáte tři od dvou?

ES PHER

Ano.

ROVNODENÍK

A pět od tří?

ES PHER

Ano.

IRONIK

Král také. Ale neuměl rozeznat čtyři od tří ani
od pěti. Ani šest od pěti.

ROVNODENÍK

Po létech soustředěné pozornosti se mu to zdaři-
lo.

Ale teď ho nejvíce ohromuje a naplňuje údivem,
když mu jistý misionář ukázal, že dvě a dvě jsou
čtyři.

A že tři a tři je šest.

A on se diví, že nelze rozlišit čtyři o sobě od
čtyř složených z dvou a dvou.

A šest o sobě od šesti složených ze tří a tří.

IRONIK

Marně dělá pokusy s utátnými hlavami.
S hlavami svých žen a svých poddaných.
Nedaří se mu to vysvětlit.
Ta podobnost.

ROVNODENÍK

A od té chvíle pochyby ovládají jeho mysl.

ES PHER

Váš král je dítě.

Mezi dvěma a třemi je mnoho jiných čísel.
Jejich čtverec je větší než čtyři a menší než de-
vět. Je to tajuplný svět, který se nedá vůbec mě-
řit a který slouží k měření toho, co se nedá mě-
řit.

/IRONIK a ROVNODENÍK se otrásají kře-
čovitým smíchem/

Proč ten záchvat hysterie?

IRONIK

Jemný písek.

ROVNODENÍK

Tekuté bláto.

IRONIK

Vítr žene vor.

ROVNODENÍK

A celou konstrukci.

IRONIK

Hle, nebe.

ROVNODENÍK

Svislá zemska tíže.

IRONIK

Země, země.

ROVNODENÍK

Země zespoda. Ztroskotání.

IRONIK

Divoký pták letí a zná počet vraků.

ROVNODENÍK

Ale neví, že je jich sedmáct.

ESPHER

Vy jistě umíte hrát domino.

IRONIK

Jste velký architekt.

ESPHER

Jste tanečnice?

ROVNODENÍK

Budete čínský císař.

/Smějí se všichni tři dlouho smíchem,
který neutuchá/

Třetí výstup

ESPHER

Co chcete?

PRVNÍ STAŘEC

Mluvit s vámi o vás.

ESPHER

Znám se sám dost dobře.

DRUHÝ STAŘEC

Neznáte se jako předmět, který držíme v ruce,

s kterým si hrajeme a vyhazujeme ho do vzduchu.
A který vám může někdo žertem uchvátit,
nebo který sám můžete pohodit do stoky v podezřelé uličce.

ES PHER

Ó ne!

Znám se zvnějšku i zvnitřku.

Znám se, protože jsem se odlil, vytesal a vybrou-
sil podle své vůle.

Nebo, jestli se neznám, vím aspoň, co jsem ze se-
be udělal.

Babylonskou věž, postavencu z cifer, písmen a
znaků.

TŘETÍ STAŘEC

Kdo k ní má klíč?

ES PHER

Já. Co chcete?

PRVNÍ STAŘEC

Jste pánem několika částí světa.

ES PHER

Nejsem pánem. Vládnu a poručím.

DRUHÝ STAŘEC

Jste pánem sama sebe.

ES PHER

Až po jistou mez.

TŘETÍ STAŘEC

Já kouř

ES PHER

Krajní,

PRVNÍ STAŘEC

Čína nemá pána.

DRUHÝ STAŘEC

Vůz má svého vozku, ale čeká na mandarína.

TŘETÍ STAŘEC

Koňské maso je červené a silné.

ES PHER

Ať koně šlapou trávu svobodně.

TŘETÍ STAŘEC

Tráva polehne.

ES PHER

Vozka odjede s vozem.

DRUHÝ STAŘEC

Kam?

ES PHER

Ne, ne, ne.

Co by jim zbývalo?

První stařec

Co by mu zbylo?
Je rozdíl mezi tím, kdo dává světlo, a světlem.

ES PHER

Natáhnou ruku. Vaše hlavy padnou.

DRUHÝ STAŘEC

Zvolili jsme vás.

ES PHER

Ale což si mě zároveň nevybíráte?

TŘETÍ STAŘEC

Nemáme co dávat. Vy prostě berete.

ES PHER

Ne.

DRUHÝ STAŘEC

Kdo tedy přijde po vás?

TŘETÍ STAŘEC

Kdo je hoden vám zavázat střevíce?

ČTVRTÝ STAŘEC

Kde vlastně jste? Já už vás nevidím.

ES PHER

Ne. Ne.

/STARCI se tiše ukloní a odejdou po-
zpátku/

Čtvrtý výstup

IRONIK

Jste smutný, pane?

ES PHER

Přemýšlím.

ROVNODENÍK

O moci.

ES PHER

Ano.

IRONIK

O smrti.

ES PHER

Přemýšlím o tom, co chybí mé moci.

ONANA

Péro, jež se navíjí a stahuje svou sílu, nedospě-
je vůbec k dokonalému soustředění.
Potřebovalo by... Co?

ES PHER

Měřit jak se nám zlíbí čas a prostor.
A stanovovat tabulky vztahů.
To nic není.

IRONIK

Plus nekonečno.

ROVNODENÍK

Minus nekonečno.

ES PHER

Srdce bije a rozbuší se divoce a krev koná svůj
oběh a svou práci.
Ale článkované ocelové tělo.
Ale když krev uteče a maso shnije?

ONANA

Máte horečku, ubohý otče.
Buďte císařem.
Je třeba jenom změřit šat. Proč váháte?

ES PHER

Zlato je těžší nežli olovo.

ONANA

Co mluvíte o olovu?

ES PHER

Není to nejlepší způsob, jak zachovat tělo v je-
ho temném stínu?

ONANA

Věčná starost o smrt, když jde o věčný život.
Dovolte, ať vás políbím na čelo.

ES PHER

Jsi má dcera?
Drahá bytosti, příliš mi blízká. Plod, jenž mi
unikl. Mám tě nechat dozrát?

ONANA

Miluji vás.

IRONIK

Koule na provaze přichází od západu.
Získaná rychlost.

ROVNODENÍK

Koule na provaze jde k východu.
Ztracená rychlost.

IRONIK

Ano.

ROVNODENÍK

Ne.

IRONIK

Obsáhnout.

ROVNODENÍK

Vypudit.

IRONIK

Láska.

ROVNODENÍK

Dole.

IRONIK

Tranzit.

ESPHER

Nerozumím ničemu z řeči těch divochů.

ONANA

Budu čínskou princeznou?

ESPHER

Potřebuješ to?

IRONIK

Oslice Panny.

ROVNODENÍK

Panna na oslici.

Pátý výstup

VERDIKT

Co mohu dělat v těch všech věcech, jež jsou mi cizí?

Neumím číst, neumím psát.
Rozumím lépe očím nežli ústům.
Chybí mi bystrost.
Sbohem.

PRVNÍ STAŘEC

Počkejte. Nejde o to být soudcem, ale svědkem.
Voda svědkem tepla.

DRUHÝ STAŘEC

Synové nebes přerвали pouto, které je pojilo s
nebem.
Pupeční šňůra.
Ústa natažená k nadržům našla prsy naduté.
Jsem větrem.

TŘETÍ STAŘEC

Chuť je žene k mateřskému tělu.
A drží je touha být obklopen vlahou dělohou.

VERDIKT

Nejsem kuplíř.

ČTVRTÝ STAŘEC

To není to.
Lid hledá svoji hlavu.

VERDIKT

Což nemá Esphera?

ČTVRTÝ STAŘEC

Espher není hlava, ale klobouk.

TŘETÍ STAŘEC

Nikdo jiný není schopen být hlavou ani kloboukem na tomto krku.

DRUHÝ STAŘEC

A odmítá být vůdcem.

PRVNÍ STAŘEC

Nechce vystoupit výše, než kde je.
Na stupni, který zaujal, není místo pro nikoho.
Zdá se, že toto schodiště je bez východu nahoru.
Který stupeň to chybí k nanebevstoupení?

VERDIKT

Co já zmohu. Jsem zmaten.

TŘETÍ STAŘEC

Jediné řešení.

ČTVRTÝ STAŘEC

Čínský císař je řešení.
Řešení návaznosti.

VERDIKT

Chcete, abych...

PRVNÍ STAŘEC

Jste jasnovidec.
Moc není nikdy tak silná, jako když je zbavena svých opor.

TŘETÍ STAŘEC

Manželství nebo rozvod?

DRUHÝ STAŘEC

V domácnosti nejsou sváry, když je složena jen z jediného manžela.

ČTVRTÝ STAŘEC

Nenapravitelná jednota je dovršena. Země se znovu točí kolem slunce.
Jako gyroskop v pohybu svět našel zase pravý smysl pro výšku.

Šestý výstup

ONANA

Spí.
Spí hluboce, jako by byl opilý.
Je opilý. Milé zapomnění příliš drsných styků s posledním ochranným krunýřem.
Není bezpečnější ochrany než opilost, která otvírá, ale jak se jí zlíbí, brány v hlubinách, ochrana před nitrem.
Konečně sám, protože o tom neví.
A já bych mohla...
Mohla bych mu odepnout meč, meč, který mu visí po boku, a vhroutit ho do jeho břicha.
Věčné opojení.
Mohla bych, ó, ó - jak musí být maso měkké. Být původcem smrti, to musí být tak podivně příjemné.

Zejména, když ten, kdo ještě žije, je milovaná
bytost.

Krev teče a láska odlétá.

A láska je strnulá a přítomná na dobu mého živo-
ta.

Chvilé rozhodnutí.

Porušení rovnováhy. Hlava se kutálí.

A pak? A pak?

Rozkoš je příliš krátká a kdo je jednou mrtev,
ten je mrtev.

A meč je příliš těžký v natažené ruce.

Jak rychle a mocně by dopadl, kdyby byl vztyčen.

Nelítostný dopad! Úder do měkkého.

Ne, ne. Pokušení. Ne.

Ne.

ES PHER

/se probouzí/ Ó - to jsem spal - Já...

Kdo je to? Ty?

Co tu děláš? Proč ta vytřeštěná tvář?

Můj meč?

Jsi krásná, ale...

Chtěla jsi mě zabít, víd, bylas v pokušení -

Ach, ach, vidět víčka, jak mrkají na utaté hlavě.

Snad bych se na tebe ještě díval, zvrhlá děvko.

Ach, ach, něžný pohled.

Co bys řekla ještě něžnějšimu.

ONANA

Čpí z vás whisky.

ES PHER

A co polibku starých úst, znehybnělého jazyka,

ronícího krvavou slinu,
v průvanu hrdla beze dna.

ONANA

Nechte mě, jste odporný.

ES PHER

Dopadl jsem tě.

Můžeš si hrát na cudnou fenu a svírat se, jak
umíš.

To, že jsi má dcera, mi nezabrání, abych se s
tebou nevyspal.

Geometrická řada.

Početí na druhou.

Budu se cítit jako mezi dvěma zrcadly.

ONANA

Nenávidím vás, nenávidím, nenávidím.

ES PHER

Právě nenávisť vás ke mně žene.

Ach, ach, kdo po vás chce lásku? Nenávisť je
sestra plná slitování v těchto věcech.

Musela jste se celá soustředit do sebe, abyste
se lépe uvolnila.

Vaše mínění není rozhodující.

Vím, že mi vrátíte okamžitě polibek.

/Povalí ji na zem/

Sedmý výstup

ESPHER

Raduji se, že vás vidím u svého stolu, pánové.
Mám pro vás dobrou novinu.

PRVNÍ STAŘEC

Přijímáte?

ESPHER

Co mám přijmout?
Což jsem nepochopil, že brát mám já a že přijí-
mat máte vy?
Pojďte, pojdte blíž.
Vidím vás rád těsně u sebe, moji bystří rádci,
moji tajní rádci.
Jaké jídlo vám dám předložit, neslýchané jídlo.
Já sám jsem připravil jídelní lístek.
Jídlo, jehož chuť vám zůstane v hrdle až do smr-
ti.

DRUHÝ STAŘEC

Jsme zneklidnění takovou starostlivostí.

ESPHER

Proč?

DRUHÝ STAŘEC

Netrváme na tom, aby chuť pokrmů setrvala tak
dlouho v okolí jazyka.
Z toho je špatný dech.

A smrt může být klidná, když ji tíží takové vzpo-
mínky.

ESPHER

Žertujete.

Smrt se stará pramálo o minulost. Spíše kalí bu-
doucnost.

VERDIKT

Strach jde z utrpení.

PRVNÍ STAŘEC

Vy se nebojíte bolesti, mladý muži?

VERDIKT

Vzpomínám si, že jsem jednoho dne běžel a hleděl
na nebe. Narazil jsem na kmen stromu a zranil se
na čele.

To je vše.

Nikdy jsem nemyslel na smrt. Nevím, jestli je to
bolestné, myslím spíše, že tělo se bouří
hrdou revoltou.

PRVNÍ STAŘEC

Je snadnější zabíjet.

VERDIKT

Zabil jsem volavku. Ubohé zvíře, hleděla na mě
něžně.

Zabít člověka musí být snadnější.

Ještě jsem žádného nezabil.

ES PHER

To přijde. Jsi mladý a jsi trochu hloupý.
Nevíš, kde je dobro a kde je zlo.
Ostatně, kdy se naučíš rozlišovat ty dvě věci.
Jako se rozliší konečkem prstu:
zda je voda teplá nebo studená,
naučíš se také zabíjet - ale z nutnosti.
Ze strašné nutnosti.

ČTVRTÝ STAŘEC

Trpký aperitiv.

ES PHER

Cože? Tohle vás přivádí do nálady vychutnávat s polo-
zavřenýma očima štavnatost pokrmů?
Zapomněl jsem, že máte hlad.
Pojďte ke stolu.

/Zaujmou místa kolem stolu. Čtyři slu-
žebníci vstoupí a postaví se každý za
jednoho starce/

Prosím Boha, aby váš duch se uvolnil skvělostí mých
vín.

/Služebníci vrazí dýku každý jednomu
starci do zad a starcům krev vytryskne
z úst/

Ach, ach, osudné pokažení žaludku. Vy už vrhnete?
Utněte jim hlavy, mohly by jim působit příliš mno-
ho bolesti.

/Utnou starcům hlavy/

Jsi bledý, Verdikte.

VERDIKT

To proto, že jsem nerozhodný. Pořádek se zvrhl.
Myslel jsem, pane, že vás zardousím touhle smyč-
kou, která by vám zadržela tělo u krku
jako provaz pytel burských oříšků nebo jujubo-
vých plodů.

ES PHER

Proč?

VERDIKT

Myslím, že by tím vaše moc vzrostla.
Ale teď jsou mrtví tihle.

ES PHER

Ach - také je to napadlo.
Ano - já -
Já tě miluji. Odejdi. Odejdi.
Poslouchám. Poslouchám. Ale sebe.
Sebe.
Slyšíš, hlupáku, já jsem -
Ach, ach, odejdi.

Osmý výstup

ES PHER

Tak už jsem téměř virtuální.
Je třeba překročit zeď.
Zeď, která odděluje to, co je čas a prostor, od
toho, co jimi není.

Proniknu vše.

Budu krajní nejvyšší bod, nepodléhající zemské přitažlivosti.

A všichni ponosou na svých ramenou výkupné mé tíže. Každý mě hledá a jmenuje, ale cítí, že jeho mozek je posedlý a nohy mechanické.

Snít a zkoumat není k ničemu.

Jde už jen o to, abychom podstupovali a stoupali.

Olovnice není už neklamným znamením a kompas také ne.

Jsem střed, střed tíže.

Ubohé srdce se dojíká a chvějí se víčka

ve chvíli, kdy tě opouštím,

má Země.

Toť známá slabost, tím se netřeba znepokojoval.

Ten, kdo zemřel na kříži,

je přítomen v chrámě -

Zemřít, to vpravdě nezávisí od vlastní vůle.

Bůh sám neví, kdy zemře.

Je jediný, jehož síla nevzejde z jeho vlastní smrti.

Posadím se teď na svůj trůn.

A kolem krku si vložím smyčku určenou k tomu úkonu.

A až přijdou, aby pozdravili Esphera, skloní se do prachu před

Čínským císařem.

/Napiše na cedulku: Espher, čínský císař/

Hle slovo, které vyvolá zázrak,

slovo cementové.

Opera.

Pojďte, pojdte, slova jsou napsána.

Každé ztratilo svou vlastní moc, aby ji spjalo s mocí svých sester.

Živé slovo vyzařuje.

/Usedl na trůn a navlékl si smyčku na krk. Zvolna ji stahuje/

Já, já jsem -

Já jsem -

Já -

/Trvale znehybní/

D r u h é d ě j s t v í

První výstup

IRONIK

Vstupte, slečno.
Zde je služebník, jenž splní každé vaše přání.

ONANA

Proč se tak drží jako kmen uschlého cedru?

IRONIK

Byl hluchoněmý a slepý od narození. A váš otec mu dal utnout pro větší bezpečnost jazyk.
Ach, ach!
Teď je jediný, kdo řídí svoji mechaniku.

ONANA

Kdož ví, co ohnutí konce jeho malíčku, jenž stiskne klapku černobílé klávesnice, může vyvolat na druhém konci říše?

ROVNODENÍK

To on sám neví.

ONANA

Chci zatáhnout za jeden z těch rejstříků.
Chci, abyste mi ihned řekli, jakou katastrofu jsem způsobila.
Chci vyhodit do povětří horu Gaurisaukar.

61

IRONIK

Chtění.

ONANA

Chci, aby zemřela rybka v Bílém moři.
/Zatáhne za jeden z rejstříků klávesnice. Je slyšet ostrý ton trubky/

ROVNODENÍK

Chtění.

ONANA

/dupe/ To ne, to ne, to ne. Přísámbůh!

IRONIK

Uchvácení.

ONANA

Zmáčknu tuhle rozbitou klapku.

/Je slyšet pronikavý křik/

Ach! Dost. Přece je to něco.

Ale ne to, co chci. Ach, ne.

/Muž vstane, vytáhne rejstřík a stiskne klapku/

HLAS

1 - 2 - 4 - 6 - 8 - 12 - 16 - 18 - 24 - 32 - 36 -
44 - 48

JINÝ HLAS

62208

/Muž vytáhne jiný rejstřík a stiskne
jinou klapku/

HLAS

31104 - 15552 - 7776 - 3888 - 1944 - 972 - 486 -
243 - 81 - 27 - 9 - 3

JINÝ HLAS

1

IRONIK

Chtění.

ONANA

Chci to ještě zkusit.

Poslyšte, poslyšte.

/Vytáhne rejstřík a stiskne klávesu/

/Muž se zvedne. Dlouhé tiché čekání/

Něco se stalo. Ale...

Bude lepší odejít. Jsem zničená.

A není to to, co jsem hledala.

Kde je?

Druhý výstup

ONANA

Kde je otec?

POBOČNÍK

Váš otec, drahá princezno?

ONANA

Kde je císař?

Od té doby, co je můj otec

Císařem,

jsem ho už nespatriła. Chci

ho

vidět.

POBOČNÍK

Kilometr 1000.

Neznám kilometr 999.

Kdo zná nulu?

ONANA

Já tě zabiju!

POBOČNÍK

Když chybí 56, jak se dostanete z 57 na 55, sleč-
no?

ONANA

Ach, ach. Tvoje jméno je jistě Ocelový zub.

Jsi nerozbitelný.

Co tady všichni děláte?

MINISTR MÍRU

Tak jak to má být,

shromažďujeme se jednou za sedm

let, abychom šli do pořádku určité záležitosti.

Neznáme se předem a neměli jsme spolu ještě nic

společného.

A za chvíli dáme každému, kdo ji bude chtít znát
v Čínské říši,
jméno hodiny, již ukazuje tento orloj.

ONANA

Vždyť stojí. Kyvadlo je svislé.

MINISTR MÍRU

Já se usmívám, paní.

Kdyby tyto hodiny ukazovaly čas postupně, kdo by
mohl říci, zda se nepředbíhají nebo nezpožďují?

Když přijde vhodná chvíle, rozejdou se, jak se
jim zlíbí.

A hrají s časem jako harmonika, jež rozdílí uším
melodii, o níž aspoň víme, že je určitá.

ONANA

Je pravda, že mě někdy mé hodinky velmi rozesmut-
ňují.

MINISTR MÍRU

To proto, že je každý večer natahujete a že jdou
dobře.

ONANA

Ale vyrovná se čistota všech tvé čistotě, muži
z křišťálu?

PRVNÍ DŮSTOJNÍK CIVILNÍ SPRÁVY

Jsem náčelníkem jedné kanceláře archivů. Já vy-
pracovávám údaje o lidech, jejichž jméno je Artur.

Příjmení se vytváří náhodně z písmen podle čísel
uđaných tabulkami.

DRUHÝ DŮSTOJNÍK

Podě mne spadají všichni, kdož se jmenují Elodie.

MINISTR SŇATKŮ

Já dělám sňatky. Spojím jméno náhodou zvoleného
muže se jménem náhodně vybrané ženy.

MINISTR NAROZENÍ

Dík kombinaci vrhu kostek stanovuji počet dětí.

MINISTR POHŘBŮ

Matematické údaje omezují život. Já zapisuji úmr-
tí.

MINISTR MÍRU

A tak je v zemi blahobyt a hojně obyvatel a my
známe nepochybně věk, jméno a osobu každého.

A vládne řád a jas.

Jistota společenských znalostí není už založena
na faktech víceméně temných.

Zpřesnění jazyka.

Slova osvobozená od smyslu.

Mechanismus.

ONANA

To vše je logické a přesně zřetězené.

Je vás hodně?

MINISTR MÍRU

Není mezi bodem a jiným bodem vždycky místo pro

jiný bod?

Jsme tak početní, že vcelku nevím, zda existují jiní lidé než my.

ONANA

Kde je můj otec?

MINISTR MÍRU

Dnes jsem ho ještě neviděl.
Vedle bodu je místo pro jiný bod,
Kdepak je poslední bod čáry?

ONANA

Chci vidět svého otce.
Musím mu něco říci... něco...
/Odejde/

MINISTR MÍRU

Princeznina starost je směšná.
Zdá se, že jí budeme muset nabídnout pro útěchu
korunu laponské arcivévodkyně a pantoflíčky sul-
tány ze Zanzibaru.
Nebo něco určitějšího, nějakého slabého mladíčka,
bázlivého a trochu invertovaného.
Ženy jsou průzračné.
Průzračné jako sliz.
Jak jimi pohled pronikne. A na cestě se s ničím
nepotká.
Ale tím problémem se raděj nezabývat.
Nesmíme se starat o poznání,
ale o budování.

STARÁ ŽENA

Pane, chtěla bych vědět, kolik je hodin?

MINISTR MÍRU

Spusťte to velké kyvadlo.
K čemu potřebuješ vědět, kolik je hodin, starý
blázne?

STARÁ ŽENA

Potřebuji dát vařit vejce naměkko pro maličkého,
má bolení břicha.

MINISTR MÍRU

Je devět hodin, tři minuty.

DÍVKA

Kolik je hodin, pane, prosím vás?

MINISTR MÍRU

Proč?

DÍVKA

Musím to říci?

MINISTR MÍRU

Ovšem.

DÍVKA

Mám v jedenáct schůzku s někým, pro něhož se trá-
pím.

MINISTR MÍRU

Je za deset minut půl jedné.

DÍVKA

/pláče/ Všechno je ztraceno, ztraceno...

Třetí výstup

DUCHOVNÍ

Ať přistoupí ten, kdo nehřešil.
Ostatně, co je hřích?
Dobro je těžké, těžké je zlo.

ŽENA

/na kolenou/ Co počít, velebný pane?

DUCHOVNÍ

Co chceš.

ŽENA

Jak mám vědět, jestli jsem jednala dobře?

DUCHOVNÍ

Když víš, že jsi jednala dobře, pak přestáváš dobře jednat.
Když to nevíš, pak jsi nejednala dobře.
Jestli se domníváš, že jsi spáchala zlo, pak nevíš vůbec nic.

ŽENA

Běda, běda, život je plný obtíží.

DUCHOVNÍ

Hle, co praví Bůh.
A císař to opakuje:
Jez a pij a konej své potřeby.
A když tě bolí břicho, křič, jak se ti chce.

/ŽENA, rudá hanbou, utíká s pláčem, pronásledována smíchem/

/DUCHOVNÍ ji volá zpět/ Hej, ženo, tady máš své
břímě, kéž tě tíží! /Dá jí obrovský chléb/

TLUSTÝ MUŽ

Otče, je ve mně démon.

DUCHOVNÍ

Démon s copem na zádech a s modrou stužkou na čele?

TLUSTÝ MUŽ

Tak ho vídám ve snu.

DUCHOVNÍ

A lehtá tě na pupku pomměnkou?
Zůstaň se svým démonem, tlouštíku.
Tak musí žít každý.

/Udeří ho/

Hej, počkej. Poslyš.

Bůh praví a čínský císař to opakuje:

Buď nahý a lehký.

Dávej denně svému maličkému slavíkovi jen jedno
zrnko prosa...

/Bi je ho/

TLUSTÝ MUŽ

Slitování, slitování, prosím.

DUCHOVNÍ

Ach, ještě ne.

Nech tu své střevíce a plášť. A běž chroustat své protěže, bachratý muflone.

PRVNÍ SLUHA

Otče, přináším vám vyšívanou košili a bažanta.

DRUHÝ SLUHA

A já flanelový pás a sýr.

PRVNÍ SLUHA

Chceme vědět, jestli je třeba mého pána milovat nebo mu sloužit?

DUCHOVNÍ

Ty si potři zadnici paprikou a ty se našnupej kávu. Bůh řekl ústy císaře: Nejde ani o milování, ani o sloužení, ale o nastavení zad. Odneste si bažanta, sýr, flanel a košili. Je to všechno plné červů. /Hodí jim dary do tváře/

ONANA

A já, starý světče, mohu tě též o něco poprosit?

DUCHOVNÍ

Mluv.

ONANA

Může se člověk stát bohem?

DUCHOVNÍ

Ano.

ONANA

Který?

DUCHOVNÍ

Ještě se nenarodil, ale je už dávno mrtev.

Je naruby jako rukavice.

Obvod se stáhl dovnitř, střed vyzařuje ven.

Jeho syn přijde před ním, jehož jiné jméno je Enogairym. A jeho jméno bude nevyslovitelné a nepředstavitelné. Jeho jméno bude jak hudební nota stále znějící, když vstupujeme do třetí hodiny nehybného vnímání zapomínající, že je to třetí hodina a že jsme nehybní.

Poklekám, princezno, a líbám vám nožky.

ONANA

Proč ty improvizované slzy?

DUCHOVNÍ

Hle, jediná dcera bratra nepřítele božního.

Líbám nohy Onany Antegony, princezny čínské.

Ať žije čínský císař!

Čtvrtý výstup

ONANA

Chtěla bych vědět.

PRVNÍ KNĚZ

Což je něco, co byste nevěděla?

ONANA

Ano. Co je to smrt?

DRUHÝ KNĚZ

Cítila jste už nějakou mrtvolu v příkopě?

ONANA

Dost! To ne.

Nenaletím smrti.

Být skloněna přes okraj propasti.

Být proniknutá až do hlubin těla nelítostnou od-
pornou vůní, jež uniká z rakve, jejíž dřevo se
rozsedá, jež proniká až ke košili a překoná ži-
voucí vůni těla a přežije i libé vůně kadidla.

To ano.

Ale když nos cítí svůj vlastní pach a když oko
vidí, jak se propadá jeho bulva se sklivcem,
ne, to ještě ne.

TŘETÍ KNĚZ

Máte strach ze smrti?

ONANA

Ne.

DRUHÝ KNĚZ

Vy máte strach ze smrti.

ONANA

Ne.

/PRVNÍ KNĚZ jí podá dýku/

DRUHÝ KNĚZ

Kéž se vaše touha vyslyší.

/ONANA chytne dýku, zaváhá, pak ji da-
leko odhodí. Chytne jednoho z kněží za
plnovous a zatřepe s ním/

ONANA

To není ono.

K čemu jste, staří paviáni, když neumíte odpovědět
na mé otázky?

PRVNÍ KNĚZ

Máte strach ze smrti?

ONANA

Ano. Chci vědět, co je smrt.

TŘETÍ KNĚZ

Vysvobození.

PRVNÍ KNĚZ

Spoutání.

DRUHÝ KNĚZ

Ani vnější, ani vnitřní.

PRVNÍ KNĚZ

Temnoty.

TŘETÍ KNĚZ

Světlo.

PRVNÍ KNĚZ

Vstup do kruhu.

TŘETÍ KNĚZ

Vy kročení z kruhu.

DRUHÝ KNĚZ

Kruh.

/Vstoupí VERDIKT/

VERDIKT

Co říkají ti tři blázni?

ONANA

Dobry den, Verdikte,

Duchovní mluví o smrti.

Ach, ach, jak zvláštní myšlenka!

TŘETÍ KNĚZ

Vzestup.

PRVNÍ KNĚZ

Sestup.

DRUHÝ KNĚZ

Nehybmost.

VERDIKT

Ani dole, ani nahoře, vpravo ani vlevo.
Ani klid, ani pohyb. Ani tohle, ani ono.
Je jen umírání.

ONANA

/řve/ Ať je pověsí, aby pochopili smysl nahoře a dole!

Ne, ať je upálí všechny tři naráz.
Poznají, co je to zemřít mimo tělo.

/Odvášejí kněze/

VERDIKT

Dobry den, Onano.

ONANA

Dobry den, Verdikte. Zazpívám vám něco, chcete?
Znám: "Ne, nikdy se nedozvíš - "

VERDIKT

Hudba, kterou zpíváte, se mi nelíbí.

ONANA

Co tedy chcete, abych zpívala?

VERDIKT

A proč musíte zpívat? /Bije ji/

ONANA

Ó, ó!

VERDIKT

Tohle, to je muzika.

Pátý výstup

ONANA

Debrý den, paní.

PORODNÍ BÁBA

K vašim službám.

ONANA

Promiňte, že přicházím se zahalenou tváří.

PORODNÍ BÁBA

Obvykle se nedívám na tvář.

ONANA

Jsem těhotná.

PORODNÍ BÁBA

Tedy budete muset porodit.

ONANA

Je snadnější ničit než stavět?

PORODNÍ BÁBA

Je to opravdu snadnější; a vy jste přece stavěla.

ONANA

Ale nechtěla jsem to.

PORODNÍ BÁBA

Je nutno se mít na pozoru před jistými hrami, jejichž konec neznáme.

ONANA

Zmohla mě síla, které jsem vzdorovala, aby byla ještě silnější.
Ale nic v mé duši mě nepovzbuzuje, abych nechala dozrát plod, jehož dužinu tvoří má svoboda.
Když střed odejde do vyhnanství, kruh zanikne.

PORODNÍ BÁBA

Cihla je zedníková choť.

ONANA

Ale zedník není manžel cihly.

PORODNÍ BÁBA

Zbyla vám vzpomínka na vaši pasivitu.

ONANA

Mám-li rodit, ať jsem sama.

PORODNÍ BÁBA

Slehnout znamená zbavit se možnosti slehnout.
Chcete zničit sebe nebo slehnout?

ONANA

Chci, chci...

PORODNÍ BÁBA

Nuže?

ONANA

Chci. To je vše.

PORODNÍ BÁBA

Chcete zemřít až po úplném zničení.

ONANA

Aby nezbylo nic na zemi.
Ruiny ani stavby.

PORODNÍ BÁBA

To je nemožné.

ONANA

Nařizují.

PORODNÍ BÁBA

I kdybyste byla čínskou princeznou, bylo by to nemožné.

ONANA

/zlostně dupě/ Stará kuplířko.

PORODNÍ BÁBA

Promiňte, dámo, ale je čas, abych dala proso a

spařené zrní svému čížkovi, který sedí na vejcích.
Samička uhynula, když nesla.
Zachráním ta vajíčka, můj bože, zachráním je?
/Odejde/

Šestý výstup

ONANA

Proč se na mne díváš tak upřeně těma velkýma očima? Jsem čínská princezna.

DÍVKA

Nevěděla jsem, že jste přede mnou, slečno.

ONANA

Kam se díváš, pošetilá?

DÍVKA

Ach, mám nemocné uši a slyším špatně váš hlas.

ONANA

Jak to?

DÍVKA

Jsem slepá a vidím ušima, ale dali mi skleněné oči.
Jak jsou mé skleněné oči krásné.
Milenec mi je daroval, protože ho umím dobře milovat.
Jsou krásně vybrané a vím, že mi sluší. Jsem velkolepá.

ONANA

/se násilně směje/ Che, che, a řekni mi, jaké vlasy má tvůj milenec?

DÍVKA

Je, je... Není pro tebe.

ONANA

Vyspím se s ním, když budu chtít. Bude ve mně jako kostka cukru ve vodě.
Mám moc rozpouštět.

DÍVKA

Jsi příliš blízko u mne.
Tvá ústa páchnou shnilou rybou, princezno čínská.

ONANA

/se na ni vrhne a vyrve jí jedno skleněné oko/
Je to kulička ještě vlhká a teplá.
Je těžká.
Jak snadno by spadla, kdybych ji pustila.

DÍVKA

Dej mi ji.

ONANA

Ach, tvůj oční důlek roní páchnoucí vodu.
Já, myslela, že oči, které nevidí, nemohou plakat.
Vždycky jsem snila, že budu takhle držet oko, držet je za nerv, pravé, živé oko, a že se podívám jeho zornicí.

Podivná fotografie.

Jak všechno, co je tak velké, se může vejít do tak malé skřínky?

Ech, upírá se na mne, strašlivě se na mne upírá.
Zdá se, že se ta modrá duhovka chvěje.

Už jsem, už jsem uvnitř skla.

Vidí mě, vidí mě. Vidí.

Ó, zlá hračka, hnusí se mi.

/Odhodí je/

DÍVKA

/hledá oko hmatajíc po zemi/

Život je krutý a chladný a plný krutých smutků.
Sotva se pozvednou víčka a čelo už ztěžkne.

A teď hledám pohled, který jsem dávala svému milému.

Pohled, za který mu vděčím.

Ten, kdo neví, co je dobro, které vlastníme,
je jen věřitelem ze spoučtu

a nemá nic vlastního

než svou vlastní váhu.

Je třeba věřit, je třeba věřit.

Sedmý výstup

ONANA

Samota.

Postupuji. Je tu tišeji než v hloubi studny.

Je tu chladno jako v olověné rakvi.

A jaká ozvěna v těch zdech.

Otče.

OZVĚNA

Otče.

ONANA

Otče, nejsi tu?

OZVĚNA

Nejsi tu.

ONANA

Je to komnata ze zlata?

OZVĚNA

Zlata?

ONANA

Krásné zlato. Chtěla bych mít kosti ze zlata, vlasy ze zlata.

Nadšení milenců a zlé pokušení.

Zhuštění symfonie až v jednotu,

kterou duše zoufalá nad svou trpnou bezmocí na chvíli podrží co krůpěj šteru, hned vypařenou.

Měkká slabost,

necitelnost před jediným pokladem,

úzkost, jež se šíří až ke zdi světa,

k Čínské zdi.

Touha mít vědomí, že jsme mrtví,

Touha.

/Hází na zem hrst zlatáků/

Hnušíš se mi, špinavé zlato, nechci tě.

Zinek, měď, stříbro nebo zlato,

to je, to je...

/Obrovské ruze se objeví pod zámi, pronikají přízemními světlíky a kradným pohybem se pokoušejí přitáhnout si peníze/

Platím vás, platím vás, moji bratři.
Zbudujete takto znovu chrám? /Směje se/
Ach, ach, ach, ach. /Odchází/

OZVĚNA

Ach, ach...

Osmý výstup

ONANA leží na lehátku celá přikrytá bílou rouškou.

DÍTĚ

/se přiblíží k spící ženě a odhalí opatrně cíp roušky/ Ach, její noha! Má díru na punčoše. Je jí vidět kůži. Já...

/Vstoupí RENTLIÉR a starý HEREC/

RENTLIÉR

Podívejte se, dítě pozorovalo spící ženu.
Jak spí!

HEREC

Opravdu.

RENTIÉR

Není jí vidět tvář. Ale noha vyčnívá.

HEREC

Ženy mě nezajímají. Viděl jsem jich v životě až moc. A krásných!

RENTIÉR

Má díru na punčoše.

HEREC

Je vidět kůži.

RENTIÉR

Má krásné šaty.

HEREC

Vidím jí sukni. Nezdá se, že by měla ošklivé nohy.

RENTIÉR

Spí jako nevinátko.

HEREC

Ó, je vidět kůži nad punčochami. Je bílá.

RENTIÉR

Sbíhají se vám sliny.

/Přistoupí GENERÁL/

GENERÁL

Ach, křepelka!

HEREC

Spí.

GENERÁL

/pozvedne roušku na straně tváře, všichni se skloní/ Je jí horko. Pot se jí perlí u kořínků vlasů.

HEREC

Spí s ústy dokořán.

RENTIÉR

Je jí vidět jazyk v ústech.

GENERÁL

Má jeden zlatý zub.

RENTIÉR

Má hluboký výstřih. A nahé paže.

GENERÁL

Komár ji štípl na hrdle.

HEREC

Je téměř nahá.

GENERÁL

Pozor, probouzí se. Pohnula se.

RENTIÉR

Je jí vidět poprsí.

GENERÁL

Nemá korzet. Hrot jednoho nadra se jí rýsuje pod látkou.

HEREC

Člověk má chuť se ho dotknout.

MNICH

/který vtom přiběhl/ Zvědavost, k níž se beze studu přiznáváte. Moji bratři, věnujete příliš pozornosti pouhé spící ženě.

Musíte ji zase přikrýt. Vždyť je skoro nahá. Ach, rouška spadla. Mé neobratné ruce.

HEREC

Ruce vás poslouchají lépe, než si myslíte.

RENTIÉR

Nechte to, nechte to, upravím to.

HEREC

Ne, já. Ó, látka je teplá!

GENERÁL

Vida?

ONANA

/se probouzí/ Ale - co - Ó! Jaký horký dech mi zavanul do obličeje. Muži. /Vyprskne/ Celí červení a rozdychtění.

Chcete mě vidět nahou?

Chcete vidět má nahá nadra a břicho?

Dotknout se mého pohlaví?

A zadku?

Víte, jsem krásná a umím milovat.

Ach, blesky v očích a slina na rtech.

Vaše ruce.

Chcete mě svléci?

Počkejte, zatáhněte za ten pás, rozváže se sám.

Ano, chci vás vidět mužné.

/Ve chvíli, kdy ji chytanou, se vyprostí/

Mám vám pomoci, staří hřebci?

Má kůže je hladká, hladká jako peří kachny a jak voní!

To tě dráždí, ty starý smilníku?

Jak se asi zadýcháš, když chceš dílo dovést až do konce!

Ale poslyš, mám na stehně pihu krásy.

Kdopak ji spatří první?

/Skočí na lehátko/

Pták odlétá a sedl si vysoko.

Ve výši je lépe.

/Muži se vrhnou na kolena a drží ji za kotníky/

Kdopak nastražil lep na větve? Ubohý ptáku, mám ti povolit?

/Směje se bouřlivě/

Ach, ach, ach, unikla!

/Uniká a nechá jim roušku/

Mám kousnutí na nadru, kousnutí od mé malé přítelkyně. Co myslíte; jsem panna nebo ne?

Ach, chycena!

/Chytanou ji. Němý boj. Přiběhne VERDIKT/

VERDIKT

Oho! Láska, láska. Výbuch.
Mám jim chrstnout vodu na břicho?
Zmizte. Jděte si do bordelu.

/Muži utečou. Polonahá ONANA si upravuje
šat/

ONANA

Jsem trochu zmatena.
Mladá dívka se musí stydět, když vidí touhu tak
zblízka.

VERDIKT

Zmocnit se nebo podlehnout.
Hanba je v nerozhodnosti.

ONANA

Ustoupit znamená někdy zmocnit se.
Več vlastně doufali?

VERDIKT

Chtěli tě vidět nahou. A pak ukojit svou touhu.

ONANA

A pak?

VERDIKT

Toužit po jiném.

ONANA

Ty netoužíš po ničem?

VERDIKT

Po ničem.

ONANA

Proč?

VERDIKT

Jak ti to mám vysvětlit? Nemyslím. Nemyslím nikdy
na nic.
Vidím, slyším, jsem zvířectější než rys.
Proč pořád na všechno myslet?

ONANA

Nejsi inteligentní.

VERDIKT

Ne.

ONANA

Nevíš nic. Neumíš sečíst sedm a osm, ani rozlišit
sedm a osm.
Když s tebou mluvím o poezii nebo o filosofii,
tváříš se jako idiot.

VERDIKT

A víš ty, co je tohle a ono?
Jsi uprostřed stromu?
A uprostřed sebe?

ONANA

Chci vědět, co myslíš.

Máš oči, jež bych chtěla vydrápat.
Viděl bys, kdybys měl vydrápané oči?
Poslyš, koho miluješ? Miluješ mě?

VERDIKT

Miluji vše.

ONANA

Ale mě, mě. Miluješ mě láskou?

VERDIKT

Nevím. Jsi příliš jemná. Jsi krutá.

ONANA

Chtěla bych s tebou spát.
To tě nedráždí, že jsi viděl ty muže? Chci si tě
vzít. Co z tebe zbude? Chci tě pohltit.

VERDIKT

Chceš, abych se tě zmocnil, abys mohla myslet pro
sebe: Jsem svobodná.

ONANA

Nechceš mě vidět nahou?

VERDIKT

Ale ano. Musíš být dost hezká.

ONANA

Chci vidět, jak se mnou kocháš.
Chci, abys křičel.

Pojď sem.

VERDIKT

Ne.

ONANA

~~/se ho chce zmocnit/~~ Držím tě.

VERDIKT

Jsem hladký. Hladký jak roztavené olovo. /Vyklouzne
a odejde/

/ONANA zůstane s jeho pásem v ruce/

ONANA

Rozkoš. Rozkoš unikla. Zase sama.
Tohle je jediné, co mi z něho zůstalo.
Přelud. Ale je to cítit mužem.

Devátý výstup

Před komnatou císaře. Dva muži dřepící na zemi otá-
čejí modlitebními mňýnký. Sluha bdí.

ONANA

To zde je císařova komnata?

SLUHA

Ano, slečno.

ONANA

Chci dovnitř. Chci vidět otce.

SLUHA

Císař spí. Není viditelný.

ONANA

Musím s ním mluvit.

SLUHA

Můžete mluvit. Není jisté, že vás otec uslyší. Záclony jeho lože jsou velmi silné.

ONANA

Nechte mě projít. Co tu dělají ti muži se svými mlýnky? Takhle se nemele káva.

SLUHA

Na každém válečku jsou vyryta písmena abecedy, jež se pohybem vepisují do vzduchu a podle myšlenek věřícího vytvářejí a skládají tu či onu modlitbu k Jeho Veličenstvu.

ONANA

Ano, ano, pusťte mě dovnitř.

SLUHA

Je zakázáno mluvit k císaři jinak než prostřednictvím těchto modlicích mlýnků. Žádný jiný zvuk nedolehne k jeho bubínku.

ONANA

Jsem jeho dcera.

SLUHA

Na tom nesejde.

ONANA

/dupe/ Otevřte, otevřte mi.

/Záclony se rozhrnou. Císařova komata/

SLUHA

Musíte se zout, slečno.

/ONANA si sundá sandály/

ONANA

Poslední útočiště.
Za těmito záclonami, v té posteli odpočívá, jeho srdce bije.
Tady je.
Pupek světa, jenž mně sám dal život a obtížil mě novým životem navíc,
jenž tíží mé boky.
A zde první předměty, na nichž se projevuje jeho vůle.
Šachovnice. A tohle?

SLUHA

Logaritmické tabulky.
Kniha kuchařských předpisů.
Teploměr.

ONANA

Proč se směješ?

SLUHA

/si strká teploměr do úst/ Pohleďte, pohleďte, jak
teplé je tělo!

ONANA

Bezbožník.

SLUHA

Chcete vědět, jak se zavařují kapří oči s pistá-
ciemi?

ONANA

MIČ.

SLUHA

Spí, spí dobře.

ONANA

Ta dvě zrcadla?

SLUHA

Jedno je průhledné, druhé matné.

ONANA

A co obsahuje ta skříň?

SLUHA

To je jeho obscénní šatník.

ONANA

Co to znamená?

SLUHA

Aby obměňoval své rozkoše.

ONANA

Ale pro koho?

SLUHA

Jen pro sebe, pro sebe.

Od té doby, co je císařem, je sám, jak vidíte.

ONANA

Je sám?

SLUHA

Miloval vždy jen jednu ženu.

Jednu ženu. A to...

ONANA

To?

SLUHA

Nevím. Pojďme. /Vystrčí ONANU ven/

/Záclony se zavřou/

ONANA

Přišla jsem si s ním promluvit.

Hledám ho všude už řadu dní s tíživou úzkostí ži-
vé starosti.

A nic jsem neřekla.

Chci...

SLUHA

Mlýnky se točí, slečno, a jsem vám k službám.

ONANA

Doznání, že není už možno zastřít porušenou rovnováhu. Otče. /Klekne. Ticho/

/Je slyšet kolovrátek/

Třetí dějství

První výstup

MINISTR MÍRU

Už patnáct let připravuji mír, tvořený pořádkem, ctností a krásou.

Organizuji nitro a od péra až k jehle řídím soukolí tak, aby síla matematicky přenesená konečně ukázala velikost státu.

Vše je rozděleno a utříděno, z nitra nahoru, od země k nebi.

Pod nohama císaře, a abych ho rozptýlil, jsem vytvořil a udržoval život toho všeho, co nemá tělo. Každý rok je stupeň, po němž stoupá duch.

Znásilnil jsem schodiště a vztyčil věže a zavedl jsem soutěže s cenami na vrcholu stožáru.

Soustředil jsem desky zákonů a nahramadil jsem je v několika stavebách, kde se s nimi každý může poradit. Dovolují přeměnit ve váhu dobro a zlo, jako se přeměňuje teplo v pohyb.

Tak jsem mohl jen pouhou hrou jemných vážek stanovit kategorie tloušťky a útlosti a uložit tvrdé pokuty všem, kdož si dovoluji mít iracionální váhu.

Čas míjel.

Země neměla více svobody než koule na kulečnicku. Naprostá závislost let, měsíců a dní.

Chronografie.

Nedostatek fantazie pro oba póly a rovník.

Fotografie obratníků.

Kolonizace vzduchu a postupně celého nebe.

Zotročení hvězd. Dlouhodobá příprava zatmění slunce a objevení komet.

Krystalizace vrtochů padajících hvězd.
 Zona vlivu. Rozšíření směrem k nekonečně malému.
 Zachycování částic v lůně koloidů.
 Zákonné sdružování atomů a buněk.
 Podřízenost tří mocí.
 Imperalismus rozumu a logiky.
 Stavba budovy od základů po štít v souladu s prv-
 ní pozemskou silou, tíží.
 Kolem císařova díla, jehož jsme jen služebníci,
 jehož jsem jen pokorný služebník, jsem dal vzty-
 čit velkou kruhou zed, kterou je zakázáno překra-
 čovat zvenku dovnitř i zvnitřku ven.
 Sotva se kruh uzavře, už je třeba ho otevřít.
 Sklizen je přerušena.
 Barbaři, jejichž jedinou potřebou je uchvátit to,
 co je na dosah pudu, se na nás vrhli a začali ni-
 čit Velkou zed.
 A zapálili stupně Říše.
 Jsem starý. Avšak moje staré roztřesené ruce za-
 mávají šavlí, má hlava unese přilbu.
 Na mé nohy se připnou ostruhy.
 Prošel jsem polytechnikou. Ovládám matematiku a
 geometrii, fyziku a chemii, balistiku a dynamiku.
 Umím číst mapy, stanovovat polohu a řídit se kom-
 pasem.
 Umím hrát dámu a šachy a vyznám se v strategii.
 Vojenskou teorií mohu odříkávat jako násobilku
 a katechismus, bez zadrnutí.
 Opustím šat míru a obleču si zbroj války.
 Sbohem, mé šaty z bílého hedvábí!
 Nastal krutý čas strádání.
 Opásejte mě mečem, navlečte mi krunýř, nasadte mi
 přilbu, obujte mi boty.
 Jsem připraven do války, budu ministrem války, va-
 ším Velkým Maršálem.

/Hymna. Troubení polnic/

GENERAL

Vypadáte strašlivě, pane.

DRUHÝ GENERAL

Už pouhý váš dech rozsévá hrůzu.
 Gejzír uprostřed Islandu.

MINISTR VÁLKY

Nepříteli, jehož se jen dotkne jediný z vašich
 pohledů, se tělo osype bradavicemi a vředy
 a jeho duch se roztřeše jako vnitřnosti psa, kte-
 rého vyvrhli.
 Jste živoucí socha boha války.

MINISTR MÍRU

Vztyčen jak eukalyptus na pláni budu stát zde u
 prostřed paláce co nehybné znamení Vítězství.

/Křik. Hudba/

DAV

Ať žije císař!

/MINISTR VÁLKY majestátně vykročí/

Druhý výstup

ZÉLANDA

Kůže z volské žáby.

NESLÝCHANÁ

Opičí zadnice.

ZÉLANDA

Máš prsy jako staré konve na kávu.

NESLÝCHANÁ

Tvé břicho se podobá dlážděnému nádvoří.

ZÉLANDA

Vlasy ti páchnou kostrním klihem.

NESLÝCHANÁ

Ó, Ó! mé vlasy! Ty sbíráš tvoje z hřebenu své paní! Štěnice!

ZÉLANDA

Černý more!

NESLÝCHANÁ

Přebírat mi milence, sebrat smetanu s mého mléka a nabízet ji s upejpáním!

ZÉLANDA

Byl mým milencem dříve než tvým. A ty mi kradeš vlnu, abys mu spravila punčochy. Špindíro.

NESLÝCHANÁ

Kurvo. /Bijí se/

/Vstoupí ONANA/

ONANA

Proč se bijete?

NESLÝCHANÁ

Paní...

ONANA

Vyženu vás obě.

Pojďte mi pomoci. A dejte mi všechny mé pláště. Nevím, co si mám dnes obléci.

Mám nějaké šaty, které by se hodily k téhle příležitosti?

Mé vodové zelené šaty jsou příliš nenápadné.

Můj rudý plášť je příliš nádherný a můj černý plášť příliš smutný.

Měla bych ráda jen jediné odění, svou mahotu. Ale to se nesluší. Ani v takový den se člověk nemůže ukázat nahý. Nemůže se ukázat takový, jaký je.

ZÉLANDA

Co se stalo, paní?

ONANA

Vy to nevíte? Je válka.

Ano, husy, válka.

Připravte mi šedé šaty a stříbrný plášť se zlatými stuhami. Myslím, že mi to bude slušet. /Odejde/

ZÉLANDA

Válka! Co se bude dít? Neslýchaná?

NESLÝCHANÁ

Zélando!

ZÉLANDA

Budou se dít hrozné věci.

NESLÝCHANÁ

Chtěla bych být mužem.

ZÉLANDA

Neslýchaná, mám tě ráda, jsi tak hezká.

NESLÝCHANÁ

Já tě také miluji, Zélando, jsi lepší než já.

ZÉLANDA

Pojď, půjdeme za Adolfem.

Uvaříme mu čokoládu a pak se s ním vyspíme obě naráz.

NESLÝCHANÁ

Bezpochyby potáhne do války, má drahá Zélando.

Třetí výstup

MINISTR VÁLKY

Poslední rozkazy, které jsem dal:
Řemeny pušek se budou napříště dělat z ruské juch-
ty, abychom přehlušili pach podpaží našich vojáků,

kteří přirozeně nemají vůbec vodu na umytí.
Šrapnely budou opatřeny okem a malými křídélky
vyrytými na povrchu jako symbol bezpečnosti a
lehkosti. Hudebníci budou hrát na harfu a housle
uprostřed bitev, aby zamaskovali plynulým zvukem
hřmění děl.
Všichni padlí budou pokládáni za živé a nesmrtel-
né.
Vítězství máme zajištěno.

VŠICHNI

Hurá!

GENERÁL

Teď, pánové, mi pošlete hráče na mandolínu.
Přečtu vám kapitolu z mé velké knihy o válečném
umění.

MARŠÁL

Vy máte rád krásnou řeč.

/Hudebník hraje na mandolínu do rytmu
mazurky/

GENERÁL

Slova jsou vnímatelné znaky inteligence. /Čte/
Sarbakana pochází z arabského zabatana.
Je to dlouhá trubička, která slouží na vyfuková-
ní malých projektilů.
Projektilem nazýváme každé těleso vržené silou
prachu, péra nebo ruky.

MINISTR VÁLKY

To je naprosto akademické.

Jmenuji vás velkým zachráncem Číny.

/Vstoupí DVEŘNÍK, bez dechu/

DVEŘNÍK

Přišla zpráva, že princ Verdikt přešel k nepříteli!

MINISTR VÁLKY

To je velmi nepravděpodobné. Posoudíme to sami. Připravte mi bělouše a zlaté trmeny. Pojďte.

/Odejdou. Hudebník zůstane sám a hraje dál stejný nápěv, stále tišeji. Nakonec ho vidíme hrát, ale nevnímáme žádný zvuk/

Čtvrtý výstup

Dav obklopuje IRONIKA a ROVNODENÍKA.

IRONIK

Co chcete vědět?

Mám ovocný sad na pobřeží Malabaru.

Rostou tam kolokvinty.

ROVNODENÍK

Mám drůbežárnu v Ohnové zemi plnou tučňáků.

IRONIK

Podívejte se! /Vytáhne z klobouku, jehož dýnky

se zvedá, rostlinu obtíženou kolokvintovými plody/

ROVNODENÍK

Poslouchajte!

/Ostrý křik vychází z jeho klobouku. Jeden tučňák vystrčí hlavu/

IRONIK

To jsem já, Rovnodeníku.

ROVNODENÍK

A já ještě více, já, Ironiku.

/Tučňák vidí kolokvinty a snaží se je nabodnout zobákem/

IRONIK

Nechte si svůj majetek, Rovnodeníku.

ROVNODENÍK

I vy svůj, Ironiku.

/Tučňák zasáhne jednu kolokvintu a ta s třeskem vybuchne. IRONIKŮV klobouk vzplane/

IRONIK

Erupce!

/IRONIK chce utnout ROVNODENÍKŮVI hlavu, ta náhle vyletí do vzduchu zadržována několika barevnými nitěmi/

ROVNODENÍK

Ironiku! Ironi, Iro, I.

/Zvuk klaksonu/

IRONIK

Nijak mě nemrzí, že vidím anatomii vašeho krku. Tohle jsou krkavice a krční žíly a pneumatický nerv a hrtan a hltan.

Není to hezké, ale velmi užitečné.

Spusťte čelist, Rovnodeníku, ty kabely by se mohly přetrhnout pod nápořem nějakého tajfumu.

Co by pak bylo s ubohým tučňákem?

Malý, malý, malý!

/Tučňák se vrhne na zem a roztrhne se/

Toho jsem se bál. De profundis!

/ROVNODENÍKOVÁ hlava sestoupí a zaujme své místo/

ROVNODENÍK

Tučňák je mrtev.

IRONIK

Kolokvinty jsou mrtvy.

ROVNODENÍK

Smuteční pochod. /Chopí se malé flétny/

IRONIK

Tanec před archou.

/ROVNODENÍK hraje, Vyluzuje z flétny zvukové tóny trombonu. IRONIK tančí. Jeho klouby vydávají skřípavý zvuk plechu/

Dost, dost, dost! Hrome! /Dá ROVNODENÍKOVÍ facku/

/Dlouhý zvuk zvoní. Z flétny vyjde výstřel. IRONIK a ROVNODENÍK zděšeně utečou/

HLAS V DAVU

Ještě! Ještě!

IRONIK

Je válka, ó, ó, Rovnodeníku!

ROVNODENÍK

Kde?

IRONIK

Tamhle, tamhle. Vracím se z války. Co jsem viděl? Vyhřezlá, páchnoucí břicha. Kusy mozku nalepené na mraky.

Ta chuť deště!

Malé děti nabodnuté na kůl. Nesají už z prsů matek, ale požívají je po kusech. Není už nepřátel. Všichni naši vojáci jsou mrtví.

/Šepot v davu/

ROVNODENÍK

Proč se bojuje?

IRONIK

/ho uhodí/ Proč jsem tě uhodil?

/ROVNODENÍK vyleze na strom/

Abych ti dal křídla a vyhnal větry z tvých vnitřností.

/Dav hrozí pěstmi a hází kameny po IRONIKOVI, který vylezl na jiný strom/

Proč po nás házejí kameny, ne-li proto, že jsou inteligentní a my hloupí?

Je ctnost a neřest, dobro a zlo.

Dole a nahoře.

Bojuje se, protože stromy rostou zpříma.

A protože lidé mají pod nohama zem.

/Jeden kámen zasáhne ROVNODENÍKA/

ROVNODENÍK

Také kameny vzlétají. Rád bych opustil tyhle výšiny.

IRONIK

Snadný únik.

/Hraje na malou trubku/

Hle, přichází císař, vrací se z války.

Vidím ho přicházet už zdaleka, všichni k zemi.

Hle, čínský císař.

/Dav si lehá na zem. IRONIK a ROVNODENÍK sestoupí ze svých stromů a zmizí. Z dálky je slyšet malou trubku/

Pátý výstup

IRONIK

Nikdy bych nebyl řekl, že granáty a nože mohou skosit tolik hlav.

ROVNODENÍK

Obilí bude toho roku krásné.

IRONIK

Rudé.

ROVNODENÍK

Zelené.

IRONIK

Mám sedm hlav na trakaři.

ROVNODENÍK

Já na svém osm.

IRONIK

To není správně rozděleno. Co si počnem?

ROVNODENÍK

Tahle přebývá, chytej! /Hodí mu hlavu/

IRONIK

Hle, teď jich mám já osm.

ROVNODENÍK

Skutečná rovnost je jen v okamžiku, když ubohá hlava bez těla letí vzduchem.

IRONIK

Chmurné podobenství.

ROVNODENÍK

Uchvácená lehkost.

IRONIK

Potměšilá láska k zemi. Osudná tíže.

ROVNODENÍK

Pravá miska bratr.

IRONIK

Bratr levé misky.

ROVNODENÍK

Společná míra sedmi a osmi.

/Hlava spadne/

Panna.

IRONIK

Orel.

ROVNODENÍK

Oči a nebe, vedle sebe.

IRONIK

Nebe už není.

ROVNODENÍK

Zatmění. Smrt astronoma.

IRONIK

Nesme své břímě neuplatněných mozků.

ROVNODENÍK

Poslední škvarky krve opadávají.
 Hledejme cestu mezi nadutými břichy.
 Všechen ten vstřebaný duch začíná páchnout.

Šestý výstup

UMÍRAJÍCÍ

Maminko, maminko.

MATKA

Ano.

UMÍRAJÍCÍ

Dusím se. Mám naráz hlavu těžší než nohy. Ztrácím rovnováhu. Maminko...

MATKA

Ano.

UMÍRAJÍCÍ

Zatahej mě za ruce -
 Zatahej mě za hlavu -
 Necítím už postel.
 Vznáším se, maminko, maminko!

MATKA

Ano.

UMÍRAJÍCÍ

Ach, ach, klesám, klesám. Jsem už na zemi. Jsem kámen na zemi. Je mi zle, maminko. Je mi chladno - vychladnu, zmrznu, tuhnu jako Coilloud Simon, který nade mnou tak náhle ztěžkl.

MATKA

Ano.

UMÍRAJÍCÍ

Tu tíží začneš cítit, až do tebe vjede železo. Co-
si silného do tebe vstoupí. Je krásné takhle umřít?
Co myslíš?

MATKA

Ano.

UMÍRAJÍCÍ

Ty zůstaneš. Ty jsi hrdá. To je velikost.

MATKA

Ano, ano.

UMÍRAJÍCÍ

Ach, ach, maminko. Něco se zavírá. Ach, co je to?
Aá aá aá, ma -

MATKA

Ano.

/Vstoupí ONANA/

ONANA

Paní, tenhle také zemře?

MATKA

Ano.

ONANA

Ach.

UMÍRAJÍCÍ

Co chceš?

ONANA

Přicházím vás potěšit.

UMÍRAJÍCÍ

Nepotřebuji útěchu. Víím, co je dobré a co zlé.
Protože jsem to věděl, tak jsem tady, ležím, ce-
lým tělem naplocho. Místo abych tížil základ své-
ho stínu nohama, tíží mé hlavy a srdce, břicha a
ledvin.

Ach, ach, všimla jste si? Jenom stín svých chodi-
del člověk nikdy neuvidí. Ten je v zemi.

ONANA

Máte horečku.

UMÍRAJÍCÍ

Ale stín své hlavy, ach, ten vidíme. Ano. Ten mě
tak tíží, ten mi poutá nohy. Och -

ONANA

To je pokrývka.

UMÍRAJÍCÍ

Ach, ty se v tom vyznáš, odejmi se mne tu tíži,
kterou na mne naložili. Je to - příliš - těžké.
Ach, ne, nepřibližuj se - je zavřeno - je zavře-
no - nevstupuj.
Maminko.

MATKA

ANO.

ONANA

Co je zavřeno?

UMÍRAJÍCÍ

Co je zavřeno? Kolem? Všechno kolem mne. Zužuje
se to. Vstupuje to, vstupuje, ach - /Chytil ná-
hodně ONANINY vlasy/

ONANA

Ne, ne...

UMÍRAJÍCÍ

Jsem zachráněn, zachráněn.

/Drásavý výkřik/

Ach - dokořán, dokořán -
Lehko, lehko -

/MATKA omdlí a sklouzne na zem/

Maminko, maminko?

ONANA

Kde jsi?

Řekni ještě slovo? Jediné slovo - řekni -
Ticho...

Dotek se smrtí.

Nic jsem neviděla. Nemohla jsem mu vidět do očí.

Má hlava je připoutána k jeho prstům.

Zdá se mi, že cítím jejich chlad.

A jaké ticho! Ticho je jako křišťál.

Sedmý výstup

IRONIK

Ptám se.

ROVNODENÍK

Vše je tu bez váhy.

IRONIK

A přece je zde jediná říše přitažlivosti.

ROVNODENÍK

Tíže.

/IRONIK se nalézá v prostoru, nakloněn,
hlavu níže než nohy/

IRONIK

Ach, ach, snad spadnu na měsíc!

ROVNODENÍK

/plivne do vzduchu/ Plivanec. Bolid vytryskl směrem k Sírioví.

IRONIK

Hvězdy se potkávají. Náraz plivance na mé oko.
/Zaujme téměř svislou polohu, ale v jisté výši/

ROVNODENÍK

Alfa.

IRONIK

Gama./ Skrčí se k zemi/

ROVNODENÍK

Herkules.

IRONIK

Pád. /Sestupuje rychle k zemi/

ROVNODENÍK

Sto tisíc let. /Je v prostoru v určité výši, téměř vodorovně/ Obrovská tichá rychlost. Stop!

IRONIK

Dvojitě modré a bílé slunce.

ROVNODENÍK

Černý éter.

IRONIK

Jeden po druhém.

ROVNODENÍK

Komory, které se překrývají.

IRONIK

Bludiště beze zdí, leč myšlených.

ROVNODENÍK

Arianina nedostatečnost.

IRONIK

Ubohý pól, starost Medvěda.

ROVNODENÍK

Slunce, lampička na noční stolek.

/Vejde ONANA/

ONANA

Co to děláte? V tak směšných polohách?

IRONIK

Díváme se na hvězdy. Je rozkoš je znát.

ONANA

Ach, nebe mě zajímá. Prý udělali mapu nebe, jak

mi řekli. Chtěla bych ji vidět. To musí být odpočinek pro ducha. A všechno se to měří, vzdálenost a tloušťka.

Je známa výška nebe?

IRONIK

Není výšky.

ONANA

Chci říci: jaká největší vzdálenost se mohla změřit?

ROVNODENÍK

Není vzdáleností. /Zaujme normální polohu na zemi/

ONANA

S hlupáky se člověk nemůže dorozumět. Marně si stoupám na špičky.

Jsem malá. Jak jsem malá!

Chtěla bych, aby má hlava byla tak lehká, tak lehká, až by mě vytáhla a plavala na povrchu.

Mé nohy by ryly brázdu do země.

Byla bych rovná zdola nahoru.

Pojďte mi pomoci. Chci vystřelit z děla a počkat, abych viděla, jestli náboj spadne na místo, odkud vyletěl.

IRONIK

Kanóny mají teď docela jinou práci.

ONANA

Ale my jsme nechtěli násilí.

Naše zájmy jsou duchovního rádu.

ROVNODENÍK

A přece krvácíte každý měsíc.

ONANA

Na tom nezáleží. O těch věcech se nemá mluvit a nízkosti života se nemají vystavovat na odiv. Pomozte mi. Přinesla jsem si olovnici, abych našla přesně svislý směr.

Když se dělá pokus, musí se dělat vědecky.

/IRONIK a ROVNODENÍK konají přípravy/

IRONIK

Dělo je nabito naslepo, slečno.

Na frontě potřebují tolik nábojů.

/Náhle se objeví zděšená tlupa/

MUŽ

Paní, paní, nepřítel vstupuje do města.

Musíte se zachránit.

ONANA

Cože? To je nějaký blázen.

Usekněte mu hlavu a použijte jí jako koule.

Rychle, rychle!

Tak, sekejte, sekejte!

/Utnou MUŽI hlavu/

Otřepete krev. To by mohlo mamochit prach.

Ten je ohavný! Napadlo ho, že ho čeká takové nebevzetí? Není hoden letět tak vysoko mezi hvězdami.

Tak honem! Palte!

Ó, to jsem měla strach! Prozkoumejte teď nebe.
Já nic nevidím. - Létavice. - Nic neklesá. Mož-
ná že jeho mléčný mozek se tamhle rozlévá po ne-
bi.

To všechno je pitomé. Zuřím.

Osmý výstup

Výbuchy. Křik. Vraždění.

VERDIKT

Zabíjet. Zabíjet.
Objímám vás, neboť máte sílu dávat smrt. Jděte.
Zničení všeho, co je krásné, dobré a čisté. Ne-
boť krása, dobro a čistota jsou shnilé.
Nedá se s tou hnilobou už nic dělat... Tihle
už umějí jen umírat; stačí jim pohled na nebe.
Je snadnější být v rukou smrti než svírat smrt
ve svých dlaních.
Vyhladit, vyhladit, vyhladit! Výbuch mozků.
Do naha, do naha!
Obnažte těla - duše budou málo oblečené.
Pokálejte všechno, a až bude vše pokáleno, se-
kejte a řežte. Radujte se z řevu, který drásá
hrdla.

/Vrhají se na dívky/

JEDNA DÍVKA

Ne ne, to ne.
Nic jsem neudělala, nechá. Já -
Já vás miluji, - ach -

VERDIKT

Tahle se domnívala, že Bůh zemřel v třiceti lé-
tech, a že se nemáme zhlížet nazí v zrcadle, pro-
tože je to hřích.

A tamhle toho starce, který má soudcovskou čepi-
ci a zabývá se vážením dobra a zla na cejchova-
ných váhách, toho rozdělte na dvě stejné části.
Tamhle tu tlustou nevinnou měšťačku, která musí
mít svou cibulovou polívčičku

a sfoukne lampu, když se chce pomilovat,
a toho hudebníka, který plive do své pikoly a
myslí na měsíční svit;

a toho domovníka, který neukradne vybrancou čin-
ži jen proto, že není počestné krást,
a tu vdovu, která je věrná památce svého chotě;
a tu vyšáblinu, která učí vzornému chování,
ty všechny svlečte do naha. Však oni se poznají.
Pak jim odeberte to, co zadržují neprávem, zneu-
žívající důvěry.

Seberte jejich krev.

Seberte ji do velkého hrmce.

Spasení budou ti, kdož se napijí bez znechucení
kouřící krve.

ŽENA

Já, já.

DÍTĚ

/pobíhá kolem/ Ó, maminko, ó, ó, ó, -

VERDIKT

Zrna koukolu jsou špatná mezi zrny pšenice.
/Zardousí dítě a nabídnou krev ŽENĚ/

Tady máš svěží a mladou krev. Pij!

ŽENA

Ach - ach - nemohu. Já -

/Chrstnou jí krev do tváře, povalí ji na zem kopancem do břicha. Přibijí ji k zemi mečem/

VERDIKT

Přibita k zemi! Tělo zemí učiněné, pohled na nebe.
Je nad tebou. Jak krásné je nad tebou!

Devátý výstup

VERDIKT

Ach, ach, zastav, proč utíkáš, hloupá?
Chci ti odlehčit.
Jen odlehčit.
Okno pojme vše co chce, kromě svého bratra.
Hej, sestřičko, drž se, drž se,
drž si vlasy, kořeny zhaslých hvězd!

ONANA

/se otočí/ Nejsem nahá hezká na pohled.
Jsem těhotná.

VERDIKT

Zvím, kdo jsi, děvko.

ONANA

Má matka byla z Chicaga.

VERDIKT

/ji drží za vlasy/ Ahoj!

ONANA

Židovka. /Vypukne v smích/

/VERDIKT ji odvléče za vlasy/

IRONIK

Kozí bobky.

ROVNODENÍK

Zinek.

IRONIK

Jemná láska.

ROVNODENÍK

Kakaovník.

IRONIK

Není tu už myslím nic na práci. Ani hledět vpravo.

ROVNODENÍK

Ani vlevo.

IRONIK

Upstairs.

ROVNODENÍK

Střelec nebo Eliženci?

IRONIK

Váhy.

/Oba dopadnou plnou váhou na své klobouky. Detonace. Jsou vrženi do vzduchu a padnou na zem. Zůstanou ležet na zádech, nehybní/

Nebeské plynutí šterem. Beztížnost.

ROVNODENÍK

Kděpak jsi, bratře?

IRONIK

Kděpak?

Desátý výstup

/VERDIKT drží ONANU za vlasy/

VERDIKT

Já, já, já, já a já!

ONANA

Stažení až do středu. Absolutní mráz. Náhle, náhle to vytryskne. Úplná noc. Lehkost. Vzduch ve vzduchu.

VERDIKT

Váha na konci pádu.

ONANA

Ne, ne.

VERDIKT

Já.

ONANA

Ne.

VERDIKT

Já.

ONANA

Ach, ach, já nechci, já ne...

/VERDIKT jí přetne hrdlo/

VERDIKT

Živé je na tobě už jen to dítě v břiše. Ze všeho zůstane přesto za chvíli jen zdechlina, celá zelená, celá zelená.

Jedenáctý výstup

ONANINA hlava, pověšená za vlasy, se houpe na dlouhém provaze.

VERDIKT

Hlavo, já tě pozoruji,
jak dělíš svůj čas a prostor na stejné plátky,
a přece za chvíli na konci dlouhé svíslé nitě
zůstaneš nehybná.

A krev, jež kape z tvého krku, přeřatého pouta,
jediná vzpomínka na uprchlou tíži,
okráší posledním sražencem krve živý plamen roz-
žatý na označení tvé osy.

Hlavo, lehký vrcholku, Kilimandžáro, teď jsi na
rubu své vůle.

Půda tě vsakuje.

A zadržuje tě nit, rozdělená na deset tisíc nitek
a zmrzlá pýcha se kolébá.

Hle, otevřené oči, okénka zhaslé laterny, za ni-
miž už nemíjí sto snímků abecedního filmu.

Odras obrazu, o němž jsi nevěděla, že je tvůj.

Jazyk ztěžkl na okraji tvých úst a slova ztuhla.
v ledu tvého hrdla,

v přetěžkém ledu tvého hrdla.

Houpání pozvolna zmenšuje tvůj výkyv.

Nepoznáš ani svou cestu zprava vlevo.

Teď, když jsi svobodná.

jsi zlomená.

a já

tě vidím.

Lásko.

Ticho.

Lásko.

/Stáhne se sám do sebe a sleduje tiše pohyb hla-
vy, který zvolna slábne/

IRONIK

/nahore vlevo/ Pravé oko.

ROVNODENÍK

/nahore vpravo/ Levé oko.

IRONIK

Pravé rameno úhlu.

ROVNODENÍK

Levé rameno úhlu.

IRONIK

Návrat k nule.

ROVNODENÍK

Je to dvacet stupňů dolů.

IRONIK

Dvacet nahoru.

ROVNODENÍK

A přece?

IRONIK

Kaučuk.

ROVNODENÍK

Pernambuko.

IRONIK

Sto devadesát jedna.

ROVNODENÍK

Pátá avenue.

IRONIK

Ulysses, Ulysses, Ulysses.

ROVNODENÍK

Veš, veš, veš, mám lidské vši.

IRONIK

Ech, krev se škvíří na plameni.

ROVNODENÍK

Pohled, oči se rozzařují!
 Člověk by řekl hlava staré ryby, jež začíná tlít
 za srpnového večera.

IRONIK

Lentýšek.

ROVNODENÍK

Margarín.

IRONIK

Obrovské, obrovské, obrovské úsilí.

ROVNODENÍK

Ústa páchnou, když je žaludek plný česneku.

IRONIK

Když láska umírá...

ROVNODENÍK

Moč.

VĚRDIKTŮV HLAS

/ve stínu/ Bůh.

IRONIK

Cařihrad.

ROVNODENÍK

V Saint-Demis včera zemřela jedna stařena hladem...

GEORGES RIBÉMONT - DESSAIGNES

Narozen v Montpellieru 19.VI.1884.

Jeden z nejdadaističtějších dadaistů, formuloval své dadaistické krédo slovy: "Co je krásné? Co je ohavné? Co je velké, silné, slabé? Co je Carpentier, Renan, Foch? Nevím, nevím, nevím." Zprvu malíř, ale stále více literát, přešel později k surrealismu, ponechává si nedogmatickou volnost projevu. Zachoval si vždy agresivnost v absurditě, silné sklony sadomazochistické a smysl pro slovní základ literárního díla a hru s logikou, takže se dnes jeví ve svých dramatických experimentech zajímavě jako předchůdce jak divadla krutosti /zejména Arrabalova/ tak Ionescovy absurdní ekvilibristiky slov a pojmů.

1916 - 1919 L'Empereur de Chine - Čínský císař / Teige se o této hře zmiňuje jako o připravované k uvedení v Osvobozeném divadle. Domnívám se, že uvedena asi nebyla a místo ní pak asi Honzl uvedl Peruánského kata/.

1919 Le Serin muet - Němý kanár / Hráno prvně při manifestaci Dada. 27. března 1920 v Théâtre de l'Europe v podání sl. Valerové, Anda Bretona a Philippa Soupaulta. Uvedeno v Osvobozeném divadle/

1921 L'Autruche aux yeux clos - Pštros se zavřenýma očima, česky K. Teige 1925

1924 Man Ray, esej.

1925 Ariane - Ariadna

1926 Céleste Ugolin, román. - Ano a ne čili klec v Ptáku, román přeložený z rukopisu K.Teigem.

1927 Clara des Jours - Denní Klára

1928 Le Bar du Lendemain - Zítřejší bar

Sima /malíř J. Šíma/ výt. esej.

Le Bourreau de Pérou - Peruánský kat, uveden u nás J. Honzlem.

1929 Adolescence - č. Jinošství, 1930

Frontières humaines - Lidská hranice.

1931 Elisa

1934 Monsieur Jean ou l'amour absolu - Pan Jan čili absolutní láska.

1945 Ecco homo - básně.

1947 Le Temps des catastrophes - Čas katastrof Smeterling

1958 Déjà, jadis /Vzpomínky, o historii dadaismu/. Julliard.

1966 Théâtre de Ribémont - Dessaignes /L'Empereur de Chine, Le Serin muet, Le Bourreau du Pérou/ Gallimard